

1912-2012



100 ÅR AV
FOLKBILDNING
& KULTUR

Välkomna till ABFs 100-årsjubileum!

Stockholm 11-16 juni 2012

MED DET HÄR FÖRSTA PROGRAMMET vill vi välkomna dig till ABFs 100 års jubileum i Stockholm. Temat för jubileet är "Samhället sådant det är och sådant det borde vara" – fritt efter en skrift av Rickard Sandler. Temat inrymmer både dagens samhällsförhållanden men också en förändringstanke för att uppnå det vi vill ha. Tanken om förändring har alltid varit central i ABF både i stort och smått. Därför talar vi också om att "En annan värld är möjlig".

GÖR EN ANNAN VÄRLD MÖJLIG

100-ÅRSJUBILEET FIRAS PÅ FLERA ARENOR; ABF-huset, Kulturhuset, Kungsträdgården och Skansen. Det betyder att det kommer att finnas en mängd aktiviteter och vi hoppas att många av dem ska falla dig i smaken!

Vi kommer att prata om folkbildningens historia och framtid, titta på vad vi gör idag och vilka utmaningar vi står inför framöver.

Du kommer att möta kollegor och folkbildare från hela landet och utlandet.

- Författare,
- forskare,
- kulturarbetare,
- personal och andra intresserade

kommer att

- träffas,
- pratas vid,
- göra,
- skratta,
- fundera,
- diskutera

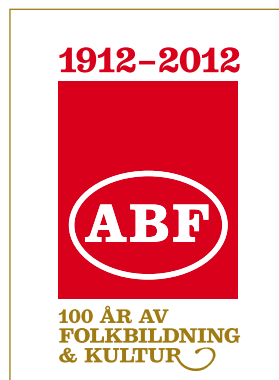
och säkert

- kläcka en och annan god idé!

Som du förstår blir det en smältdegel av allt det ABF gjort, gör och ska göra! Kom och delta och bidra till att göra ABFs 100-års-jubileum till ett evenemang som ger eko långt utanför våra egna led!

Anmäl ditt deltagande till Rese-kompani AB om du behöver resor och logi! I annat fall på www.abf.se och delta i utlottningen av en jubileumstavla!

Ett mer detaljerat program kommer att sändas ut under våren 2012!



ABF-huset

11–16 juni

Måndagen den 11 juni inleder vi med en internationell dag. Representer från IFWEA (ABF-internationalen) kommer att prata om världsläget och folkbildningens möjligheter. Se mer under rubriken Internationellt under jubileumsveckan!

Tisdag till och med torsdag samt lördag planeras en serie föreläsningar och kulturarrangemang med inriktning på både ABFs historia och aktuell samhälls- och kulturdebatt. Medverkande bland många andra är exempelvis: *Göran Greider, Ebba Witt-Brattström, Bengt Göransson, Lars Ilshammar, Yvonne Hirdman* samt *Per Sundgren*.

I ABF-huset kommer också ett antal mindre workshops och seminarier kring folkbildning och pedagogik och mycket annat att anordnas. Vi planerar också ett samtal med före detta förbundssekreterare och ordföranden för ABF under någon av dagarna.

Onsdag och torsdag kväll kommer kvällsaktiviteter att anordnas och Restaurang Cirkeln att hålla öppet för dem som vill träffas och umgås.

Med ABF-huset som utgångspunkt kommer ett antal olika vandringar att anordnas klockan 13.00, 15.00 samt 18.00:

I arbetarrörelsens kvarter – Göran Eriksson

Årsta – Göran Greider

Midsommarkransen – Kjell Johansson

Fogelströmsvandringar – Kent Josefsson

Strindbergsvandringar – Anita Persson

Forum:Ung!

15 juni i ABF-huset

Kom och inspireras, kom och inspirera är ledorden för forum:ung! på ABF huset fredagen den 15 juni. En hel dag med workshops, prova på-verksamheter och seminarier om aktuella och framtida ämnen. Tanken är att man inte bara ska konsumera när man kommer hit, utan också vara med och skapa och prova nya saker.

Forum:ung! är ABFs ungdomsfestival som tidigare har genomförts från Lund till Skellefteå de senaste åren. Arrangemangen görs av ungdomar för ungdomar och ABF är med som en möjliggörare. Tanken är att visa på kreativitet och kunna få utlopp för sin kreativitet på samma dag. Att se och lyssna för att sedan göra något.

Några teman som vi tänkt ha med på forum:ung! är **serier** och **E-sport / dataspel**. Seriekulturen växer i Sverige, både underground och i mainstream media. I år fick *Liv Strömquist* ABFs litteraturstipendium för att ta ett exempel. Att teckna politiska serier har blivit allt vanligare och en naturlig del av svensk seriekultur.

99 % av alla svenska ungdomar (15–24 år) i Sverige spelar idag data-

spel. Datorspel är därmed ett av de största gemensamma intressena bland ungdomar. Det är en stor ungdomsrörelse, som ännu inte har organiserat sig. Datorspelandet skär genom traditionella uppdelningar av sport och kultur, och är inte alldeles lätt att kategorisera utifrån en äldre uppdelning av verksamheter. Vi tänker dyka djupare i detta!

Kulturhuset

14 – 16 juni

Kulturhuset kommer att vara ett viktigt nav under senare delen av jubileumsveckan. Här finns jubileumsutställningen och fotoutställningen och här premiärvisas jubileumsfilmen!

Utöver detta kommer en stor mängd seminarier att gå av stapeln under följande teman:

Samhället sådant det är

Med inspiration från den bok av ABFs grundare Richard Sandler som gett upphov till temat för jubileet kommer vi att söka förstå 2000-talets samhälle. Vi samtalar, analyserar, fördjupar och gestaltar kring olika grunder för ojämlikheten mellan människor. Men vi diskuterar också vad vi kan och vill göra åt dem!

Det är roligt att göra skillnad!

På Ekoteket i Kulturhuset kommer du att få tips på hur du går från ord till handling. Alla ska kunna göra en annan värld möjlig genom stora eller små förändringar i sitt vardagsliv.

Hur smakar Fairtrade-märkt choklad och varför ska vi köpa den? Chokladexperter bjuder på provning och berättar hur vi ger kakaoproducenter möjlighet att skapa sig en bättre framtid genom att vi köper Fairtrade-märkt choklad. Kan det bli enklare?

Johan Ehrenberg, som engagerat sig bland annat i energifrågan, berättar hur man tillsammans med ABF producerar sin egen el. På Kulturhusets tak visar vi hur en vindsnurra kan ge energi mitt i staden!

Fokus på miljö och kläder blir det på torsdagen. Vilka material använde vi förr och vilka använder vi nu? Är bomull miljövänligt? Kan man klä sig hållbart? Tillsammans med *Konsumentföreningen Stockholm* anordnar vi en rad seminarier på detta tema.

Vilken roll kan en bank spela i ett hållbart samhälle? Om det berättar *JAK medlemsbank*.

Har du idéer på hur vi skapar en bättre värld, så kommer du att kunna föra fram dem när vi delar med oss av våra erfarenheter. Allt för att skapa en bättre framtid för alla!

Skapa, skildra och förändra

ABF gör det möjligt för alla att själva skapa, men vi ger också tillfällen att ta del av vad andra skapat. Vi anordnar tillsammans med Hemslöjden ett seminarium kring dessa frågor. Vår egen **Mosaik** med alster från våra cirkeldeltagare och ledare i ABFs estetiska verksamhet visas upp. Temat för mosaiken är ”Igår, idag – mot framtiden!”

Resväskan – ett arbete om migration visas i en utställning och det blir också workshops kring metoden som ger dig möjlighet att pröva på!

I flera seminarier diskuterar vi kulturen och konstens roll för den enskilde och för samhället.

Säg ifrån!

Med inspiration från Stephane Hessels bok om behovet av att stå upp för mänskliga rättigheter resonerar vi kring folklig organisering och motstånd här hemma och världen över. Hur kan man mobilisera för förändring och vilken roll kan folkbildningen spela?

Berätta om ditt arbete

Den rika floran av arbetarförfattare är ett av det svenska språkområdets främsta bidrag till världslitteraturen. Vi fördjupar oss i arbetarlitteraturen igår, idag och i morgon och anordnar en öppen skriparverkstad där framtidens författare får möjlighet att utveckla sitt skrivande med hjälp av kända skribenter. Under dagarna genomförs också en seminarierie kring estradpoesi och poetry slam, och vi diskuterar hur vi bryter klass- och könsskillnaderna i läsande.

Jubileumsfilm

Ungdomar idag har liten eller ingen kontakt med det fattig-Sverige som var en viktig grund till att ABF skapades. Vi vill göra historien angelägen för denna generation. Historien blir en inspiration till att gå vidare de kommande hundra åren.

Filmen ska lyfta fram folkbildningens själ och rötter. Nyckelord är nödvändighet och förändring då och nu, såväl i Sverige som internationellt.

Filmen är inte en gängse ”jubileumsfilm” utan ett ”paket” med olika filmdelar – allt från längre dokumentärer till korta intervjuar.

Filmpremiären äger rum torsdagen den 14 juni kl 11.00 i Kulturhuset. Därefter kommer filmen att visas flera gånger under jubileumsdagarna i ABF-huset.



Drömverkstan

ABFs jubileumsutställning

I snart 100 år har ABF möjliggjort människors drömmar, lust att lära och vilja att förändra sin situation, samhället och sin värld.

Deltagarnas drömmar är utställningens utgångspunkt. I utställningen får besökarna känna, lyssna och titta på 12 olika historier. De berättas av 12 personer som på olika sätt fått hjälp av ABF att möjliggöra sina drömmar. Där ABF varit deras drömverkstad. Drömmar kan förverkligas på olika sätt och ABF erbjuder olika verktyg som passar olika behov.

I lärlabbet på utställningen kan du som besökare själv få prova på olika lärsätt. I lusthuset kan du slå dig ner, drömma dig bort eller samtala med andra. Kanske skapar ni tillsammans nya drömmar?

Studiecirkeln som idé och cirkeln som form är ett återkommande tema i utställningen, som är tillgänglig i sin grundform. Inga särskilda an-

passningar, ingångar etc är gjorda. Alla besöker samma utställning, men upplevelsen är individuell!

Drömverkstan öppnar på Arbetets museum i Norrköping den 28 januari 2012.

Därefter kommer den att kunna beskådas på Kulturhuset den 14–16 juni och sedan kommer den att vandra runt och visas på 6 olika platser i Sverige under 2012 och 2013.

Fototävling

Fokus på engagemang och förändring

ABF bjuder in till en fototävling inför 100-årsjubileet. I juryn sitter bland andra Jens Assur, prisbelönt fotograf och filmare.

Temat för 100-årsjubiléet är ”Samhället sådant det är och sådant det borde vara”. Tävligen kommer att utgå från samma tema. I snart ett sekel har ABF varit en arena och en motor för engagemang och samhällsförändring. I studiecirkel, föreläsningar och kulturverksamhet har människor utbytt erfarenheter, byggt kunskap, skapat och agerat tillsammans. Därför känns det naturligt att ta avstamp i just engagemanget för samhällsförändring.

Vi vill att bilderna berättar om ett samhällsfenomen som upplevs som fel, som man blir upprörd över och vill förändra, eller något som bör värnas om och försvara. Utgångspunkten kan med fördel vara den egna vardagen; arbetsplatsen, skolan, bostadsområdet, bostadsorten. Tanken är också att lyfta fram något positivt som kontrast till det som är fel: hur borde det se ut? Att visa något som redan är bra, eller forma en vision för framtiden. Det handlar om att hitta spänningen mellan ”samhället sådant det är” och ”samhället sådant det borde vara”.

Tävlingsregler finns på www.abf.se. Vi kommer att visa ett antal bilder i en utställning på Kulturhuset den 14–16 juni.

Sergels torg – Plattan

14–16 juni

Många stockholmare och turister passerar den här centralt belägna platsen varje dag. Under ABFs jubileumsfirande kommer torget att användas för att skapa snabba men beständiga intryck, händelser eller bilder som följer med besökaren och kanske leder vidare till fortsatt tanke och reflektion. Förutom specifika insatser från våra medlemsorganisationer och tidsbegränsade installationer som exempelvis ”flash-mobs” kommer aktiviteterna på Sergels torg anknyta till ett av ABFs övergripande mål, att motverka klassamhället och göra en annan värld möjlig. Vi adresserar den här visionen genom att fokusera på frågor som hemlöshet och fattigdom genom anföranden, utställningar och materialutdelning.

Skansen

12 – 14 juni

Våra aktiviteter på Skansen vänder sig huvudsakligen till barn och familjer. Här vill vi erbjuda upplevelser som visar ABFs breda och färgstarka verksamhet för barn och unga!

På Bollnästorget dansbana kommer bland annat scenskolan Fejm att visa smakprov från sin verksamhet för barn och ungdomar. I marknadsvagnarna intill kommer våra medlemsorganisationer att erbjuda prova-på-aktiviteter för barn och unga.

I Gershedens Folkets Hus får besökarna delta i en ”Sagostund för vuxna” med Elsie Bäcklund Sandberg och möta författare och trubadurer.

Kungsträdgården

13 – 16 juni

Lilla scenen och dansbanan

I Kungsträdgården har vi på prova-på-verksamhet för familjer (barn och vuxna) i fokus. *Filiokus Fredrik* kommer att mingla omkring och uppträda för barnen. Du kommer att möta inspirerande exempel på verksamhet från ABF-avdelningarna! Från Norrtälje kommer en parad av japanska mangakläder sydda i studiecirkel. Från Sundsvall spektakulär rakubränning av keramik. Från Jönköping en framväxande staty av återvunnet material. Dessa och många fler spännande aktiviteter kommer att finnas! Vi har ett antal öppna tält, lämpade för prova-på-verksamhet. Vi har också en mindre scen där artister kommer att uppträda – sångare, stå-uppare och skådespelare. På dansbanan kommer du att kunna prova hur det är att dansa fejdans, tango eller kanske breakdance. Eller titta på när andra utför dessa danser.

I Kungsträdgården kommer du också att kunna prova feministiskt självförsvar, träffa ABFs medlemsorganisationer och få reda på hur man gör för att driva fritidsgårdar framgångsrikt. Och vad som är hemligheten med Vår kokbok...

Stora scenen

På Kungsträdgårdens stora scen kommer det under onsdagen och torsdagen att bli lunch- och kvällsuppträdanden. På kvällen fredagen den 15 juni och under hela lördagen den 16 juni blir det musikuppträdanden. Under dessa dagar kommer det också att finnas mattält i Kungsan så att man kan äta och dricka samtidigt som man tar del av uppträdandena. Vi kommer att bjuda på *Ale Möller band* och en del annat under fredagskvällen. På lördagen kommer flera inslag under dagen med bland annat våra körer. Vi gör en tidsresa i schlagerns värld tillsammans med *Anne-Lie Rydé*, *Linda Pritchard* och *Magnus Carlsson* och så en rivig avslutning med både nya och gamla artister.

Antologi

En bok i antologiform är under produktion med Lars Ilshammar som redaktör. Boken kommer att innehålla ca 10 bidrag baserade på jubileets tema sett ur 10 olika personers perspektiv. Såväl historia, nutid som framtid kommer att skildras. Antologin ska vara klar i januari 2012 för att ge möjlighet att anordna föreläsningar på jubileets tema under våren 2012. Boken kommer att säljas under jubileet.

Jubileumstavla

Konstnären Sven Ljungberg från Ljungby har tagit fram ett träsnitt i fyra färger ”Kunskapens träd” som är ABFs jubileumstavla. Trädet används också som jubileets logotype. Tavlan säljs till organisationer och föreningar, men också till privatpersoner. Sven Ljungberg avled tyvärr sommaren 2010 i en ålder av 97 år. Jubileumstavlan är alltså hans sista träsnitt!



Internationellt under jubileumsveckan

Under jubileumsveckan kommer en mängd möten mellan människor från hela världen att äga rum. Bland annat kommer IFWEAs styrelse (International Federation of Workers' Education Associations) att vara i Stockholm under jubileet.

ABF har alltid haft och ska ha en internationell dimension och den kommer att manifesteras i en rad seminarier där aktuella ämnen presenteras under devisen ”Gör en annan värld möjlig”.

Här följer ett axplock av seminarier:

INTERNATIONELLT

Sewa i Indien – om att satsa på kvinnor för en hållbar utveckling.

Plades i Peru – utbildning i avlägsna områden med hjälp av Internet-caféer

Sydafrika – 20 år efter frigörelsen från Apartheid – den demokratiska utvecklingens tillstånd och vilken roll folkbildningen spelar.

Learn, Filippinerna – vad kan folkbildningen spela för roll i ett samhälle där en stor del av den arbetsföra befolkningen arbetar utomlands under långa perioder.

Elisabet Tang, Hong Kong – ”demokratiseringen” av ekonomin i Kina och dess påverkan av kraven på politiska och sociala förändringar sett från ett fackligt perspektiv.

Pakistan – i ett land demolerat av krig och fattigdom vad kan folkbildningen spela för roll för att utbilda, engagera och stärka människor.

Egypten – om den arabiska våren – kan folkbildning bidra till en trygg och stabil utveckling mot ett folkstyre.

USA – Susan Schurman och Kent Werne – Hur ser situationen ut för gemene man efter Barack Obamas första period som president? Utmaningar, problem och möjligheter. Studiesamtal med Susan och Kent.

EUROPA

Solidar – ABFs paraplyorganisation för samarbete i Europa. I skenet av EUs slagord kunskap, kompetens och anställningsbarhet: Vad kan folkbildningen bidra med för att sårbara grupper i samhället ska inkluderas i samhällsutvecklingen? Vad gör vi åt att 80 miljoner människor i Europa riskerar att hamna utanför samhällets skyddsnät och därmed i arbetslöshet? Hur arbetar Solidar och ABF-organisationerna för att utveckla möjligheter för människor som befinner sig i nöd, eller riskerar att hamna utanför, när det gäller att säkerställa sin kompetens och utveckla den?

Alexis Kokkos – ARTiT ett projekt om pedagogisk utveckling av konstbaserade metoder för att öka människors kreativitet och kritiska tänkande. Ett Grundtvig-projekt med europeiska dimensioner presenteras.

NORDEN

En exposé över olika insatser som ABF i Nordens medlemsorganisationer gjort/gör för att inkludera sårbara grupper i våra samhällen.